

Hoorzitting voor de Raad van State betreffende aanwijzing NBW van Misperleindse en Neterselse heide

Wat er aan deze hoorzitting vooraf ging, in het heel kort. Op 30 maart 1981 schreef de Stichting Brabantse Milieufederatie een brief aan de staatssecretaris van CRM waarin zij stelde dat belangrijke delen van het landgoed (dal van de Reusel en vennen) "ernstig in hun waarden worden bedreigd door ondeskundig beheer, etc." De Naamloze Vennootschap Levensverzekeringsmaatschappij Utrecht reageerde met een brief aan de staatssecretaris van CRM van 23 april 1981 waarin deze argumenten weerlegd werden. De minister reageerde met een brief op 30 juni 1982 aan de Utrecht waarin de beschuldiging van ondeskundig beheer werd herhaald, zonder dat De Utrecht is gehoord. Deze brief werd zeer snel gevolgd door de voorlopige aanwijzing van de Misperleindse en Neterselse heide met aangrenzende beekdalen d.d. 5 juli 1982. Op 4 juli 1983 volgde de definitieve aanwijzing tot beschermd natuurmonument ingevolge de Natuurbeschermingswet van 1967. De Utrecht stelt, samen met een aantal anderen, beroep op de Kroon in.

De hoorzitting op vrijdag 14 juni voor de afdeling geschillen van bestuur van de Raad van State over het Kroonberoep van De Utrecht tegen de aanwijzing van een deel van het landgoed met dezelfde naam als beschermd natuurmonument was een illustratie van de betreurenswaardige verhouding tussen aan de ene kant de natuurbescherming en aan de andere kant de bos- en de landbouw. En wie weet welke groeperingen in de maatschappij nog meer.

Als er één ding duidelijk was, dan was het wel dat de partijen het volstrekt met elkaar oneens zijn over de toepassing van de Natuurbeschermingswet en dat het er niet naar uitziet – als men op de pleidooien afgaat, maar misschien kan men dat beter niet doen – dat men bereid is naar elkaar te luisteren en na te denken over hetgeen de ander heeft gezegd. Maar dat mag men misschien niet verwachten van een hoorzitting die tot doel heeft dat de verschillende standpunten zo goed mogelijk uit de verf komen en niet dat de partijen nader tot mekaar komen al zou men dat wellicht wel wensen.

Bos- en landbouw zijn van mening dat de Natuurbeschermingswet er niet is om gebruikt te worden alleen maar wanneer in een gebied natuurwaarden aanwezig

zijn. Pas wanneer er sprake is van bedreiging van die waarden en het duidelijk is dat andere instrumenten niet meer helpen dient deze wet uit de kast te worden gehaald. In principe zijn de Relatienota, de Boswet, de verschillende subsidieregelingen ten behoeve van het bos en het bestemmingsplan voldoende instrumenten om aanwezige maar niet bedreigde natuurwaarden veilig te stellen. Door De Utrecht werd overigens niet bestreden dat er natuurwaarden op de door haar beheerde gronden aanwezig zijn en vanuit de bosbouw werd met nadruk gesteld dat de Natuurbeschermingswet in principe ook toegepast moet kunnen worden op de bossen. Het Ministerie van Landbouw en Visserij stelde bij monde van mr. H. J. Penning dat wanneer

sprake is van bedreiging van de natuurwaarden het vaak al te laat is en dat daar niet op gewacht kan worden. Het ministerie is van mening dat wanneer natuurwaarden aanwezig zijn dat voldoende reden is om de wet toe te passen. Daarmee is in ieder geval voorlopig duidelijkheid over de standpunten en het afwachten is nu hoe het advies van de Raad van State aan de Kroon hierover zal zijn. De Staatsraden, die de pleidooien aanhoorden waren drs. M. C. Verburg (voorzitter), mr. M. Vrolijk en H. G. I. baron van Tuyl van Serooskerken. Namens de gewestelijke raad van het Landbouwschap en tevens namens de landbouwers wier gronden bij de aanwijzing waren betrokken sprak ir. L. J. Vollebregt, namens het Bosschap ing. P. H. A. Steinmetz, namens de AVIH en de papierindustrie de heer H. J. Heinsius, namens De Utrecht mr. J. W. Meijer en als onafhankelijk deskundige prof. ir. A. van Maaren. Daarnaast werd nog het woord gevoerd namens de maatschappij van Welstand en namens het waterschap De Dommel. Mr. H. J. Penning, die de minister van Landbouw en Visserij vertegenwoordigde werd bijgestaan door drs. C. J. Kalden.

De voorzitter van de Afdeling wilde van de heer Penning weten hoe het kan dat in de voorlopige aanwijzing gesproken wordt van hoe slecht De Utrecht het heeft gedaan en in de definitieve aanwijzing van hoe goed. In beide gevallen komt het ministerie tot dezelfde conclusie, namelijk aanwijzing.

De heer Penning erkende dat in de definitieve aanwijzing een aantal passages gewijzigd was aan dat erop wees dat die passages niet de doorslaggevende argumenten bevatten voor de aanwijzing. Hij meende verder dat alle aspecten binnen het ministerie weloverwogen waren en dat de procedure zorgvuldig was doorlopen. Hij vroeg zich tenslotte af waarom deze ter-

reinen al niet veel eerder waren aangewezen als beschermd natuurmonument.

Staatsraad Vrolijk wilde iets meer weten over het door de advocaat van De Utrecht gesignaleerde ontbreken van overleg. Met kennelijke tegenzin gaf de heer Kalden toe dat er tot en met de definitieve aanwijzing geen enkele overleg met De Utrecht was geweest hoewel De Utrecht daar meerdere keren op had aangedrongen. Hij zegde overigens toe dat bij het opstellen van de beheersvisie alle betrokkenen wel in het overleg zullen worden betrokken en kondigde bovendien aan dat in het vervolg bij een voorlopige aanwijzing in het kader van de Natuurbeschermingswet meer voorlichting zal worden gepleegd. De heer Vrolijk concludeerde dat er bij de bos- en landbouw, zoals die daar aanwezig waren, een groot wantrouwen heerst jegens het Ministerie voor de manier waarop de Natuurbeschermingswet wordt toegepast. De heer Kalden moest dit beamen al zei hij niet helemaal te begrijpen waar dat op is gebaseerd. Maar hij betreurde het wel.

Wat betreft de inhoud van de aanwijzing was er vooral kritiek vanuit de landbouw. "Nergens", zei de heer Vollebregt, "is er aangetoond, dat op de cultuurgronden in de aanwijzing natuurwaarden aanwezig zijn. Er wordt alleen vaag gesproken over samenhangen en integratie maar er worden geen feitelijke waarden genoemd". Bovendien had hij ernstige bezwaren tegen het feit dat er bij de stukken alleen een advies van de Natuurbeschermingsraad is. "De NB-raad heeft terecht geen belangenafweging gedaan want dat is haar taak niet", meende hij, "maar er had toch op zijn minst een belangenafweging van de minister bij de stukken moeten zitten".

Dit werd onderschreven door vertegenwoordigers van de bosbouw, die bovendien de oude klacht uit-

spraken dat er geen vertegenwoordiger van de bosbouw in de NB-raad zitting heeft.

Van Maaren tenslotte betoogde dat particuliere bos-eigenaren al meer dan een eeuw hebben bewezen zowel uit een oogpunt van deskundigheid als uit een oogpunt van verantwoordelijkheid de bossen te beheren voor de vele functies die het bos in de Nederlandse samenleving heeft en dat met de toepassing van een wet, die zich op één specifiek aspect van het bos richt, grote voorzichtigheid moet worden betracht, dat wil zeggen hantering alleen in uiterste noodzaak.

De gang van zaken is nu als volgt. De Raad van State brengt over enige tijd – gebruikelijk is een aantal maanden tot een half jaar – een advies uit aan de Kroon (las de Minister) dat niet openbaar is. In het geval dat de Kroon contrair gaat – dat wil zeggen zich niet houdt aan het advies – volgt publicatie van het advies. In het andere geval zal uit het besluit van de Kroon – het Koninklijk Besluit – blijken hoe het advies luidde.

Ook deze procedure kan nog enige maanden duren.

P. R. Schütz

Autoreferaat

Slangen, L. H.G., 1984.

De prijsvorming van hout uit het Nederlandse bos

Vakgroep Algemene Agrarische Economie, Landbouwhogeschool, Wageningen

In deze publikatie staat de prijsvorming van hout op stam en hout geveld uit het Nederlandse bos op bosbedrijfsniveau centraal. Dit centrale thema wordt voorafgegaan door een drietal facetten waarmee een beeld wordt gegeven van het kader waarbinnen de prijsvorming voor hout op stam en hout geveld plaats vindt.

Het eerste facet is de oppervlakte en de verdeling van het bos over de bedrijven en houtsoorten. Binnen dit onderwerp wordt een typering gegeven van de produkten zoals die uit de onderscheiden functies van het bos voortvloeien.

Het tweede facet is de productie, invoer, uitvoer en verbruik van hout en houtprodukten in Nederland. Aan de hand van een systematische opbouw van de produktiekolom hout naar soort en stadium worden de zelfvoorzieningsgraden berekend voor rondhout, gezaagd hout, plaathout, pulp en papier en karton. Voorts wordt de waarde van het rondhout uit het Nederlandse bos berekend.

Het derde facet is de economische analyse van de vraag en het aanbod van hout en houtprodukten. Op basis van geaggregeerde gegevens worden vraag- en aanbodvergelijkingen geschat voor rondhout, gezaagd hout, plaathout, pulp en papier en karton. De geschatte regressievergelijkingen maken het mogelijk elasticiteiten tussen vraag en vraagbepalende factoren en tussen aanbod en aanbodbepalende factoren te berekenen.

Na de schets van het kader waarbinnen de prijsvorming van hout op stam en hout geveld plaatsvindt is deze prijsvorming zelf onderwerp van de analyse.

Door middel van verschillende analysemethoden wordt onderzocht of er verschil in partijgrootte en prijs per m³ bestaat tussen verkochte partijen van SBB en Overige Eigenaren.

Voorts wordt nagegaan of verschil in een bepaald kenmerk aanleiding geeft tot significante prijsverschillen per m³. De onderzochte kenmerken zijn: naaldhoutsoort, stadium, partijgrootte, diameter, dunning of eindkap, gunstige of ongunstige ligging, verkoopwijzen en goede of slechte kwaliteit. Na deze partiële analyse wordt het effect van de verschillende kenmerken gezamenlijk op de houtprijs onderzocht. De variabele die voor de grootste bijdrage in de verklaring van de houtprijs zorgdraagt is het stadium "op stam" of "geveld". Het prijsverschil tussen op stam en geveld wordt nader geanalyseerd. Nagegaan wordt of het prijsverschil verklaard kan worden door kostenoverwegingen of dat de marktcondities ook een belangrijke rol spelen. Ten slotte vindt er een tijdreeksanalyse plaats over het verloop van de houtprijzen.

De publikatie is verkrijgbaar bij het Centraal Magazijn LH, De Dreyen 4, 6703 AZ Wageningen tegen de prijs van resp. f 12,75 voor medewerkers van de LH en studenten en f 19,- voor buitenstaanders.

Gevraagd: INLICHTINGEN

eik visbakens met pluim

lengte vanaf 7 1/2 m 13 meter, diameter maximaal 1 cm op borsthoogte per strekkende meter.

T. J. Vogelaar

Rozenlaan 38, 4401 HG Yerseke, tel. 01131-1376.